

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Viite: VN/11304/2024

Suomen Lähetyseura kiittää mahdollisuudesta lausua. Kokonaisuutena Lähetyseura pitää myönteisenä, että lakialoite pyrkii kehittämään kansalaisjärjestöjen varainhankintaa. Aloite on linjassa hallitusohjelmassa esitetyn Kansalaisjärjestöstrategian kanssa ja sen pyrkimys laajentaa lahjoitusvähennysoikeutta on oikeansuuntainen.

Suomen Lähetyseura tukee huomioita, joita VaLa on nostanut lausunnossaan esiin. Kiinnitämme huomiota osaltamme kolmeen seikkaan koskien lahjoitusvähennystä:

1. Taustoittava osio neljä käsittelee lain vaikutuksia verrattain ansiokkaasti. Metodologia verotuottomenetyksen laskennallistamisessa olettaa lahjoitusten kasvua tavalla, joka vaatisi nykyistä väkevämpiä perusteita, erityisesti sen dynaamisten vaikutusten osalta. Arviot menetyksistä vaikuttavat merkittävästi liian suurilta – ainakin lyhyellä aikavälillä.

Lisäksi Lähetyseura korostaa, että lahjoitusvarojen kasvu järjestöjen työn tukemiseksi tuottaa myös positiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia, joita esityksessä ei käsitellä. Siksi tutkimukseen perustuva selvitys aloitteen verotuottomenetysten ja myönteisten yhteiskunnallisten vaikutusten osalta olisi tarpeellinen optimimittakaavan asettamiseksi.

2. Vaikka on myönteistä, että tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vähennyskelpoisten lahjoitusten saajajoukkoa laajennettaisiin, laajennuksen ulkopuolelle jää arvioiden mukaan ainakin kolmasosa, mahdollisesti jopa kaksi kolmasosaa toimijoista. Lähetyseura ei pidä mielekkäänä esityksen lähtökohtaa luoda lahjoitusvähennysoikeudella epätasa-arvoistavia vaikutuksia: lahjoitusvähennysoikeus tulee lähtökohtaisesti ulottaa kaikkiin yleishyödyllisiin yhdistyksiin ja säätiöihin, joilla on varainkeräyslupa. Vaihtoehto on myös hallinnollisesti kevyin.

Rajaamiselle on esitetty perusteluita vain suppeasta taloudellisesta näkökulmasta. Tämä näkökulma ei yksinään ole kestävä. Uudistus voitaisiin toteuttaa kaikkien samojen verotuottomenetysten piirissä olevien varainhankintaluvan omaavien yhdistysten ja säätiöiden osalta yhdenmukaisesti alentamalla nyt ehdotetun saatavan verohyödyn määrää.

Rajaamalla kohteita esityksen mukaisesti vaikutetaan myös järjestöjen toiminnanvapauksiin, koska se ohjaisi järjestöjä kohdentamaan toimintansa verohyötyä tuottaviin kohteisiin. Tätä ei voi pitää tarkoituksenmukaisena seurauksena lain asettamisesta.

3. Jos, ja vain jos, esitetty raja vähennyskelpoisista kohteista säilyy siten, ettei lahjoitusten vähennysoikeutta laajenneta kaikkiin varainkeräysluvan omaaviin yhdistyksiin ja säätiöihin, toivomme rajaukseen liittyvää kirjausta 57§ ja 127g § osalta laajennettavan sisältämään kohdennukset myös syrjäytymisen ehkäisyä ja elinympäristöjen turvallisuutta tukevaan tai edistävään tarkoitukseen.

Esitämme uudeksi muotoiluksi 127g §: ” vähennyskelpoisia olisivat jatkossa rahalahjoitukset, jotka on tehty tiedettä, taidetta, suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä, syrjäytymisen ehkäisemistä, nuorisotyötä tai -toimintaa, liikuntaa, urheilua, elinympäristöjen turvallisuutta, tai lasten asemaa tukevaan tai edistävään tarkoitukseen.”

Puhakainen Rosa
Suomen Lähetysseura